Statsforvalteren i Agder

Vår dato: 14.07.2026
Vår ref.: 2026/7561
Deres dato:
Deres ref.:

DAGFIN SKAAR AS
Eirin Reinskou
Postboks 2523
4678 KRISTIANSAND S

Saksbehandler, innvalgstelefon
Erwin Kers, 38 17 62 66

Vedtak - tiltak i vassdrag - Vennesla 24/37 - Smååsane - Støleheia - Rauåna - Moseidbekken - hogst av kantsone

Statsforvalteren i Agder gir med hjemmel i vannressursloven § 11 tredje ledd Vennesla kommune dispensasjon fra kravet i vannressursloven § 11 første ledd om å opprettholde det naturlige vegetasjonsbeltet, for å kunne hogge kantvegetasjon langs vassdraget Rauåna og bekken ned Moseidkleivane (Moseidbekken) vannforekomstID: 021-1232-R og 021-1485-R i Vennesla kommune, slik som angitt i søknaden.

Vi setter flere vilkår for dispensasjonen.

Vi viser til deres søknad datert 16.06.2026.

Søknadens innhold

Dere søker om dispensasjon fra kravet i vannressursloven § 11 om å opprettholde et begrenset naturlig vegetasjonsbelte langs vassdraget Rauåna og Moseidbekken som renner i Vennesla kommune. Tiltaket innebærer hogst av kantvegetasjon kun der det er nødvendig som står langs ca. 1160 meter av bekken.

Lovgrunnlaget

Lovgrunnlaget som legges til grunn i denne saken, er naturmangfoldloven, vannforskriften og vannressursloven. Våre vurderinger gjelder i forhold til de biologiske interessene i kantvegetasjonen langs vannkanten.

Ifølge naturmangfoldloven (nml) § 7 skal lovens prinsipper i §§ 8-12 legges til grunn ved alle offentlige vedtak som berører naturen, slik at forvaltningsmålene for naturtyper, økosystemer og arter ivaretas (jf. nml §§ 4-5).

Forskrift om rammer for vannforvaltningen (vannforskriften) (FOR-2006-12-15-1446): Som hovedregel skal miljøtilstand i berørte vannforekomster ikke forringes og miljømålet i berørte vannforekomster skal sikres jf. vannforskriften §§ 4-7.

Vannressursloven § 11 sier:

> *§ 11 (kantvegetasjon)*
>
> *Langs bredden av vassdrag med årssikker vannføring skal det opprettholdes et begrenset naturlig vegetasjonsbelte som motvirker avrenning og gir levested for planter og dyr. Denne regelen gjelder likevel ikke for byggverk som står i nødvendig sammenheng med vassdraget, eller hvor det trengs åpning for å sikre tilgang til vassdraget.*
>
> *Grunneieren, tiltakshavere og berørte fagmyndigheter, kan kreve at kommunen fastsetter bredden på beltet. Bredden kan også fastsettes i rettslig bindende planer etter plan- og bygningsloven.*
>
> *Vassdragsmyndigheten kan i særlige tilfelle frita for kravet i første ledd.*

Statsforvalterens vurdering

Naturmangfoldloven

Kunnskapen om vassdraget, fiskeartene som lever der og andre ferskvannsorganismer er brukbar. Det er ikke registrert spesielt sårbare arter eller fremmede arter i dette vassdraget ifølge Naturbase.no, Artskart.no og Miljødirektoratets database for sensitive arter.

Tiltaket skal skje på land og vår vurdering er at kunnskapsgrunnlaget er godt nok.

Kunnskapen om effektene av det aktuelle tiltaket er også godt kjent fra andre tilsvarende tiltak. Forutsatt at tiltakene gjennomføres skånsomt, vurderer vi sjansene for irreversible negative effekter som liten. Føre-var-prinsippet i nml § 9 tillegges derfor lite vekt videre i vurderingene.

Videre vurderer vi om tiltakene kan føre til økt samlet belastning på økosystemet, også utenfor tiltaksområdet, jf. nml § 10. Ettersom tiltakene bare gjelder en liten del av vassdraget mener vi at de ikke øker belastningen på økosystemet i vesentlig grad.

Vi vurderer at prinsippet i nml § 11 ikke er relevant i denne saken.

Det er viktig at hogsten gjennomføres slik at bunn, felt og busksjiktet av vegetasjonsbeltet i nærhet til bekken skades minst mulig, slik at erosjon og avrenning begrenses. I så fall vurderer vi at hogsten kan gjennomføres uten at det oppstår varige skader på naturmangfoldet. Vi vurderer derfor metoden som miljøforsvarlig og egnet, jf. nml § 12. Vi forutsetter også at nødvendige tiltak mot forurensning ved uhell er vurdert.

Ved all flytting av maskiner inn i og ut av området må aktsomhetsplikten i nml § 6, jf. § 28 andre ledd ivaretas slik at spredning av fremmede arter unngås.

Vannforskriften

Vår vurdering er at tiltaket ikke vil forringe tilstanden i vannforekomsten i vesentlig grad.

Vannressursloven - kantvegetasjon

Statsforvalteren har også vurdert om tiltaket er i samsvar med § 11 i vannressursloven om kantvegetasjon.

Dere har oppgitt at det skal fjernes kantvegetasjon der dette er nødvendig for å etablere grøftetraséen, samtidig som inngrepene skal begrenses og det skal stå igjen vegetasjon for å beskytte vassdragene. Etter ferdigstillelse skal berørte områder revegeteres, og kantvegetasjonen gjenetableres med stedegne planter.

Etter vannressursloven § 11 tredje ledd kan vassdragsmyndigheten frita fra kravet om kantvegetasjon. Dette er en dispensasjonsmulighet som bare kan brukes i særlige tilfeller. Hogst som bidrar til å forbedre kantvegetasjonens tilstand, for eksempel ved fjerning av fremmede treslag, eller tette granbestander, er et av tilfellene som er nevnt i *NVE-veileder 2/2019 Kantvegetasjon langs vassdrag* som grunnlag for å kunne gi slik dispensasjon.

Vegetasjonsdekket for øvrig bidrar til å hindre erosjon og avrenning og bør derfor opprettholdes så langt som mulig.

Vi viser også til *PEFC N 2:2022 Norsk PEFC skogstandard, Kravpunkt 27. Vannbeskyttelse* som blant annet sier:

> … Kantsoner skal normalt stå urørt. Eventuell hogst i kantsonen skal fremme stabilitet, sjiktning og naturlig treslagsfordeling. Utenlandske treslag fjernes, mens lauvtrær og stabile trær spares. Hogst i kantsonen skal dokumenteres.
>
> Ensjikta, ustabil granskog i kantsoner kan hogges med sikte på å etablere stabilitet, sjiktning og naturlig treslagsfordeling. Stabile trær skal spares, og det tas særlig hensyn langs viktige gytebekker. Slik hogst skal begrunnes og dokumenteres. Det skal søkes dispensasjon der det er krav om dette etter lovverket…

Statsforvalterens vedtak

Statsforvalteren i Agder gir med hjemmel i vannressursloven § 11 tredje ledd Vennesla kommune, dispensasjon fra kravet i vannressursloven § 11 første ledd om å opprettholde det naturlige vegetasjonsbeltet, for derved å kunne hogge eksisterende kantvegetasjon slik som angitt i søknaden.

Dispensasjonen gis på følgende vilkår:

1. Eksisterende busker og trær av andre naturlige arter som vokser naturlig på stedet skal bevares, det samme skal stabile grantrær som ikke er hogstmodne.
2. Fremmede (utenlandske) treslag skal fjernes.
3. Det skal legges til rette for reetablering av et naturlig vegetasjonsbelte i en bredde på minimum 10-15 meter langs bekken. Vegetasjonsbeltet skal ivareta den økologiske funksjonen for planter og dyr og motvirke avrenning.
4. Det skal legges til rette for reetablering av et naturlig vegetasjonsbelte i en bredde på minimum 5 meter langs bekken der bekken er 1-2 meter eller mindre bred. Vegetasjonsbeltet skal ivareta den økologiske funksjonen for planter og dyr og motvirke avrenning.
5. Det skal ikke plantes gran i sonen der naturlig vegetasjonsbelte skal reetableres.
6. Driftsvei må anlegges så langt fra vannkanten som mulig. Markskader, kjørespor ol. i vegetasjonsbeltet skal utbedres snarest mulig for å begrense avrenning av partikler til bekken.
7. Statsforvalteren skal ha melding med bilder, innen to uker etter at hogsten er gjennomført. Melding sendes sfagpost@statsforvalteren.no og påføres vårt saksnummer (se vår ref. øverst på første side).

Disse vilkårene skal gjøres kjent for grunneier, ansvarlig entreprenør og personell som utfører hugsten.

Klageadgang

Dette er et enkeltvedtak som kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse i saken innen tre uker fra det tidspunktet underretning om vedtaket er kommet frem, jf. forvaltningsloven §§

28 og 29. En eventuell klage skal fremsettes skriftlig og sendes Statsforvalteren i Agder, jf. forvaltningsloven § 32. Norges vassdrags- og energidirektorat er klageinstans.

Parter har med visse unntak rett til innsyn i dokumentene i saken, jf. forvaltningsloven §§ 18 og 19.

Med hilsen

Pål Alfred Larsen (e.f.)
seniorrådgiver
Seksjon natur

Erwin Kers
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

VENNESLA KOMMUNE	Arne Vatne	Postboks 25	4701	VENNESLA